
Bestemd voor de gemeenteraad

2024_CBS_09301 Subsidieovereenkomst voor 'Living Lab aannemerswerking warmtepompen 2024-2025' - Goedkeuring

Beslissing: Goedgekeurd in besloten vergadering van 3 oktober 2024

Zijn aanwezig bij de beslissing van dit punt:

Mathias De Clercq, burgemeester-voorzitter; Filip Watteeuw, schepenen; Sofie Bracke, schepenen

Tine Heyse, schepenen; Astrid De Bruycker, schepenen; Sami Souguir, schepenen; Bram Van Braeckevelt, schepenen; Isabelle Heyndrickx, schepenen; Hafsa El-Bazioui, schepenen; Evita Willaert, schepenen; Rudy Coddens, schepenen

Mieke Hullebroeck, algemeen directeur; Liesbet Vertriest, waarnemend adjunct-algemeendirecteur

Bevoegd: Mathias De Clercq

Betrokken: Tine Heyse

Juridisch kader

De volgende bepalingen zijn van toepassing inzake de bevoegdheid:

Het Decreet over het lokaal bestuur van 22 december 2017, artikel 40, § 1.

De beslissing wordt genomen op grond van:

Het Decreet over het lokaal bestuur van 22 december 2017, artikel 2.

Motivering

Het opzetten en ondersteunen van living labs kadert in het open innovatiebeleid van de Stad Gent. We willen gaan voor een open innovatiestrategie en een open netwerkmodel die vooruitgang in onze ecosystemen stimuleren. Eerder dan problemen zelf te lijf te gaan met oplossingen en interne middelen, zoeken we een oplossing door gebruik te maken van innovatieve kennis die intern én extern aanwezig is. We delen onze uitdagingen dus met verschillende betrokkenen omdat we zo tot betere oplossingen denken te komen voor Gent. Als een stad wendbaar wil zijn en mensgericht wil ontwikkelen moet ruimte worden gecreëerd waar geëxperimenteerd kan worden met mogelijke oplossingen voor maatschappelijke uitdagingen.

Dit wordt ook geëxpliciteerd in de beleidsnota Meer dan slimme stad – Data, innovatie en digitalisering, goedgekeurd op de gemeenteraad van 25 januari 2021 waarin ook de prioritairere thema's zijn bepaald voor de living labs:

“We stimuleren innovatieve oplossingen voor de maatschappelijke uitdagingen binnen de thema's gezondheid, onderwijs en klimaat met als doel baanbrekende technologieën en

producten te ontwikkelen die een meerwaarde betekenen voor Gentenaars in hun dagelijks leven. Hiervoor zetten we living labs op waarbij we academici, bedrijven, overheden en burgers samenbrengen. Dit ligt in de lijn met eerdere livings labs rond vereenzaming: Hello Jenny (2018) en leerproblemen: Inclusie in 4D (2020).”

De eerste doelstelling die we beogen met de living labs is ruimte creëren voor open-ended probleemgedreven innovatie-ontwikkeling. De verwachting bij elk opgestart living lab is dat er op het einde van het traject een getest prototype (tool, middel, product, dienstverlening,...) is gerealiseerd en dat de geleerde lessen hieruit breed worden gedeeld naar alle betrokkenen.

De tweede doelstelling is dat we met deze living labs verder bouwen aan onze stedelijke proeftuinmethodologie (die veel ruimer is dan de livings labs). Belangrijk is dat het niet gaat om het prototype, maar om de kennis. Een tastbaar prototype (tool, product, middel,...) draagt bij aan een co-exploratief leerproces, maakt de problematiek zichtbaar en zorgt voor het verleggen van grenzen, organisatorische en/of systemische verandering en een bredere kijk vanuit diverse perspectieven.

Het innovatie- en co-creatietraject dat hiervoor wordt opgezet, zal in eerste instantie per uitdaging de prioriteiten identificeren, waarna gezocht wordt naar innovatieve oplossingen, bij voorkeur met een technologische component. Cruciaal is dat in het traject gewerkt wordt binnen een quadruple helix aanpak. Dit houdt in dat er zowel op strategisch (identificatie van de prioriteit en formuleren van de uitdagingen) als op operationeel niveau (uitwerken van de oplossingen) met vertegenwoordigers en experts vanuit bedrijven, de overheid, academische wereld en de burgers/het middenveld samengewerkt wordt en dat alle partijen als actoren met elkaar rond de tafel zitten.

In deze legislatuur starten we drie trajecten op. In 2022 zijn de Living Labs Gezondheid Onderwijs opgestart. In 2023 is de Living Lab klimaat opgestart via een samenwerkingsovereenkomst met subsidiëring Living Lab Klimaat 2023-2025 - aannemerswerking warmtepompen (2023_GR_00820)

De Stad Gent en UGent gaan een samenwerking aan in het kader van de Living Lab Klimaat - de aannemerswerking voor warmtepompen. De behoefte daartoe is ontstaan door het volgende. De Energiecentrale begeleidt en adviseert Gentse huishoudens bij renovatietrajecten. De laatste tijd zijn de vragen voor warmtepompen fors aan het toenemen. De energieadviseurs helpen Gentse huishoudens door offertevragen in samenwerking met hen op te stellen en de offerten te beoordelen. Ze stellen vast dat installateurs van warmtepompen niet altijd op offertevragen ingaan, dat de kwaliteit sterk verschilt en dat offerten zeer moeilijk vergelijkbaar zijn. De customer journey van de klant dient te verbeteren om deze te overtuigen voor warmtepompen te gaan. Dit living lab onderzoekt de factoren die een invloed hebben op het stimuleren van de adoptie en implementatie van warmtepompen door installateurs bij particulieren en gaat in interactie met de sector om aan mogelijke oplossingen te werken. Het project tracht deze doelstellingen te behalen door de ontwikkeling van ondersteunende tools die een meer kwalitatieve adoptie en implementatie van warmtepompen stimuleren. Het ontwikkelen van een verbindend narratief dat de sector samenbrengt en een duurzame energie-transitie centraal plaatst, is hierbij gewenst. De selectie en ontwikkeling van oplossingen zal gebeuren op basis van inzichten uit het doelgroepenonderzoek. Samenwerking en terugkoppeling met de sector staat hierbij centraal.

Zoals opgenomen in de samenwerkingsovereenkomst met subsidiëring Living Lab Klimaat 2023-2025 - aannemerswerking warmtepompen (2023_GR_00820) was de sectororganisatie waarmee het living lab wenste samen te werken nog niet gekend, noch de wijze waarop de samenwerking zou verlopen. De Stad heeft hiertoe de nodige initiatieven genomen volgens de toepasselijke wetgeving.

Aanvullend op de bestaande samenwerkingsovereenkomst wenst Stad Gent een samenwerking aan te gaan met ODE, sectororganisatie voor duurzame energie in Vlaanderen, om deze living lab verder vorm te geven. Hiervoor is een subsidieovereenkomst opgemaakt tussen het stadsbestuur van Gent en ODE vzw, met zetel te 1000 Brussel, Koningsstraat 146.

De Stad en ODE gaan een samenwerking aan in het kader van het Living Lab Klimaat - de aannemerswerking voor warmtepompen. Dit living lab onderzoekt de factoren die een invloed hebben op het stimuleren van de adoptie en implementatie van warmtepompen door installateurs bij particulieren en gaat in interactie met de sector om aan mogelijke oplossingen te werken. Hiervoor is een bestaande samenwerking met UGent.

Hierbij staan volgende doelstellingen centraal;

1. Meer installateurs die warmtepompen aanbieden: dit komt neer op het verhogen van adoptie van warmtepompen in het assortiment van warmte-installateurs die momenteel enkel fossiele stookinstallaties plaatsen
2. Huidige gedrag van installateurs van warmtepompen ondersteunen en vergemakkelijken om blijvend het gewenste gedrag, namelijk de adoptie van warmtepompen bij particulieren te stimuleren. Hierbij is het belangrijk dat de klantenreis (customer journey) verbetert om het vertrouwen van particulieren in de sector te versterken, om het proces vlotter te kunnen laten verlopen en verwarrende communicatie in de voorfase van het aankoopproces van de warmtepomp te vermijden.

Het project tracht deze doelstellingen te behalen door de ontwikkeling van ondersteunende tools (mogelijke voorbeelden zijn webinars, website,...) die een meer kwalitatieve adoptie en implementatie van warmtepompen stimuleren. Het ontwikkelen van een verbindend narratief dat de sector samenbrengt en een duurzame energie-transitie centraal plaatst is hierbij gewenst.

Financiële informatie

Visum van de financieel directeur:

Status visum: Visum verleend

Visum verleend op: 24/09/24

Vastleggingnummer(s): 5624500821

Voorgestelde uitgaven: € 49.495,00

Gebudgetteerd: Ja

Vanuit het Living Lab heeft Stad Gent €49.495 ter beschikking voor de prestaties door ODE. Dit bedrag wordt verdeeld in de volgende categorieën: maximaal €10.000 voor organisatie van het evenement in februari 2025, €20.000 voor communicatie en €19.495 voor productontwikkeling. Hier kan van afgeweken worden. Bij de opmaak van deze overeenkomst zijn de details en kosten van de productontwikkeling nog onbekend. Wijzigingen aan de budgetverdeling zijn mogelijk

mits goedkeuring van de Stuurgroep (zie Subsidieovereenkomst tussen het stadsbestuur van Gent en ODE Vlaanderen vzw Voor Living Lab aannemerswerking warmtepompen 2024-2025)
De bedragen in deze tabel zijn incl. btw

Dienst*	Strategische Coördinatie
Budgetplaats	3460400IN
Categorie*	E
Subsidiecode	
2024	45.000
2025	4.495
Totaal	49.495

Verwachte ontvangsten: € 0,00

Gebudgetteerd: Ja

Bijgevoegde bijlage(n):

- Subsidieovereenkomst voor Living Lab aannemerswerking warmtepompen 2024-2025
(deel van de beslissing)

Beslissing

Legt aan de gemeenteraad voor ter beslissing:

Artikel 1:

Keurt goed de subsidieovereenkomst met ODE Vlaanderen vzw voor 'Living Lab aannemerswerking warmtepompen 2024-2025', waarbij de overeenkomst ingaat op datum van de laatste handtekening en eindigt op 30 juni 2025, zoals gevoegd in bijlage.

2024_CBS_09301 - Subsidieovereenkomst voor 'Living Lab aannemerswerking warmtepompen
2024-2025'

STAD GENT
Subsidieovereenkomst
tussen het stadsbestuur van Gent
en ODE Vlaanderen vzw

Voor Living Lab aannemerswerking warmtepompen
2024-2025

In uitvoering van de beslissing van de gemeenteraad van 17 december 2019 houdende de goedkeuring van het Strategisch Meerjarenplan van de Stad Gent.

Wordt onder voorbehoud van de jaarlijkse goedkeuring van de stadsbegroting door de Stad Gent en binnen de perken van de goedgekeurde kredieten;

Tussen

de Stad Gent, met zetel op het Stadhuis te 9000 Gent, Botermarkt 1, vertegenwoordigd door de gemeenteraad, waarvoor optreden Mathias De Clercq, burgemeester en Mieke Hullebroeck, algemeen directeur en die handelen zoals beslist in de gemeenteraad; hierna genoemd **de Stad**;

en

Organisatie voor Duurzame Energie-Vlaanderen vzw, met zetel te Koningsstraat 146, 1000 Brussel, met ondernemingsnummer 0458.610.951, vertegenwoordigd door Nathalie Devriendt, directeur, hierna genoemd **ODE**;

hierna gezamenlijk genoemd **de partijen**;

Wordt vooraf uiteengezet wat volgt:

Stad Gent en UGent hebben een living lab klimaat opgezet. Aanvullend wenst Stad Gent een samenwerking aan te gaan met ODE om deze living lab verder vorm te geven.

en wordt het volgende overeengekomen:

Hoofdstuk I. - Voorwerp van de overeenkomst

Artikel 1. Omschrijving van het project

De Stad en ODE gaan een samenwerking aan in het kader van het Living Lab Klimaat - de aannemerswerking voor warmtepompen. Dit living lab onderzoekt de factoren die een invloed hebben op het stimuleren van de adoptie en implementatie van warmtepompen door installateurs bij particulieren en gaat in interactie met de sector om aan mogelijke oplossingen te werken. Hiervoor is er een bestaande samenwerking met UGent.

Hierbij staan volgende doelstellingen centraal;

1. Meer installateurs die warmtepompen aanbieden: dit komt neer op het verhogen van adoptie van warmtepompen in het assortiment van warmte-installateurs die momenteel enkel fossiele stookinstallaties plaatsen
2. Huidige gedrag van installateurs van warmtepompen ondersteunen en vergemakkelijken om blijvend het gewenste gedrag, namelijk de adoptie van warmtepompen bij particulieren te stimuleren. Hierbij is het belangrijk dat de klantenreis (customer journey) verbetert om het vertrouwen van particulieren in de sector te versterken, om het proces vlotter te kunnen laten verlopen en verwarrende communicatie in de voorfase van het aankoopproces van de warmtepomp te vermijden.

Het project tracht deze doelstellingen te behalen door de ontwikkeling van ondersteunende tools (mogelijke voorbeelden zijn webinars, infographics, website, ...) die een meer kwalitatieve adoptie en implementatie van warmtepompen stimuleren. Het ontwikkelen van een verbindend narratief dat de sector samenbrengt en een duurzame energie-transitie centraal plaatst, is hierbij gewenst.

Looptijd:	Van ondertekening van deze overeenkomst tot en met 30/06/2025
-----------	---

Vanuit het Living Lab heeft Stad Gent €49.495 ter beschikking voor de in artikel 2 beschreven prestaties door ODE. Dit bedrag wordt verdeeld in de volgende categorieën: maximaal €10.000 voor organisatie van een evenement in februari 2025, €20.000 voor communicatie en €19.495 voor productontwikkeling. Hier kan van afgeweken worden. Bij de opmaak van deze overeenkomst zijn de details en kosten van de productontwikkeling nog onbekend. Wijzigingen aan de budgetverdeling zijn mogelijk mits goedkeuring van de Stuurgroep.

De selectie en ontwikkeling van deze tools zal gebeuren op basis van inzichten uit het doelgroepenonderzoek. Samenwerking en terugkoppeling met de sector staat hierbij centraal.

Artikel 2. Beschrijving van de prestaties van ODE

Prestatie 1: Organisatie van een evenement voor aannemers en installateurs van warmtepompen.

Indicatoren

De voorbereiding, uitvoering en nazorg gebeurt door ODE in nauwe samenwerking met de Stad Gent en UGent. ODE plant regelmatig overleg in voor afstemming. Alle onderstaande stappen gebeuren telkens in overleg met Dienst Milieu en Klimaat (DMK) en UGent.

Dit omvat:

- Samenstelling van het programma
- DMK doet een voorstel van mogelijke locaties binnen de gebouwen van Stad Gent. Indien dit niet mogelijk blijkt wordt door ODE gekeken naar externe locaties met voldoende ruimte voor een plenaire sessie en om in kleine groepen uiteen te gaan. Indien een externe locatie nodig is worden drie offertes gevraagd conform de wet inzake overheidsopdrachten. De finale keuze gebeurt in overleg.
- Voorzien van catering. Er worden drie offertes van cateringbedrijven gevraagd conform de wet inzake overheidsopdrachten. De finale keuze gebeurt in overleg.
- Er wordt een lijst genodigden gemaakt. Richtlijn voor het evenement is 30 personen (excl. personeel ODE, DMK en UGent). De uitnodiging voor het evenement wordt verspreid via het netwerk van ODE, DMK en UGent.
- Selecteren van een inspirerende spreker voor de plenaire sessie. DMK zorgt voor een moderator tijdens het evenement.
- Coördinatie van de logistiek vóór en tijdens het evenement: aanmelding van deelnemers vooraf, ontvangst en registratie van deelnemers tijdens het evenement, begeleiding van sprekers, voorzien van benodigde materialen en technische ondersteuning voor presentaties en break-out sessies.
- Nazorg na het evenement: nasturen van presentaties en ander materiaal dat tijdens het evenement is gepresenteerd.

Prestatie 2: Communicatie van het verbindende narratief.

Indicatoren

- ODE stelt een communicatieplan op op basis van de resultaten en aanbevelingen in het rapport van UGent en de feedback ontvangen van installateurs tijdens het evenement.
- ODE neemt de creatieve uitwerking en grafische vormgeving van de communicatie op zich. Dit houdt in de uitwerking van het idee en ontwikkeling van producten (bijv. een boodschap en slogan, grafische uitwerking, beelden, filmpjes, ...). Dit gebeurt op basis van de aanbevelingen van het onderzoek van UGent.
- Voorstellen worden regelmatig afgestemd voordat het verspreid wordt om te zorgen dat het in lijn is met de communicatiestrategie van DMK. DMK en Ugent geven richting (*dus niet herschrijven etc.*). ODE houdt verantwoordelijkheid over de inhoud.
- Als ODE een communicatiebureau aanstelt voor grafische zaken en copywriting etc. gebeurt de finale keuze steeds in overleg.
- Het netwerk van ODE wordt ingezet voor de verspreiding van de communicatie, evenals het netwerk van DMK en UGent.
- ODE verzamelt feedback over het aannemersevenement binnen het Warmtepompplatform en koppelt terug aan DMK en UGent.

Prestatie 3: Ontwikkeling, verspreiding en opvolging van (digitale) producten.

Indicatoren

- Ontwikkeling van producten of tools voor bijvoorbeeld de aannemerssector of de eindgebruiker van warmtepompen, afgestemd op de resultaten van het onderzoek van UGent.
- Praktische uitwerking gebeurt door ODE ofwel door inzet eigen personeel ofwel door (deels) aanbesteding externe partij. Deze keuze wordt voorgelegd aan Stuurgroep.
- Het netwerk van ODE wordt ingezet voor de verspreiding en opvolging van deze tools.

Artikel 3. De prestaties leveren een bijdrage aan de realisatie van het Strategisch Meerjarenplan van de Stad

Strategische doelstelling	SD00023 We maken van Gent in al haar geledingen een slimme stad door de optimale inzet van innovatieve technologie en creativiteit
(Project)Operationele doelstelling	OD00066 Het beter inspelen op technologische en maatschappelijke evoluties via digitale innovatie
Activiteit of project	AC34604 - Coördineren stadsbreed innovatiebeleid

Artikel 4. Overlegstructuren

Projectteam

- Projectcoördinatie - Dienst Milieu en Klimaat van de stad (Vera van den Bemt)
- Uitvoering en ontwikkeling - ODE (Klaas Decanniere)
- UGent (Alexine Van De Weghe)

Stuurgroep

- Dienst Milieu en Klimaat van de stad (Filip Van De Velde)
- ODE (Klaas Decanniere)
- UGent (Veroline Cauberghe en/of Alexine Van De Weghe)
- Vertegenwoordiger Stad Gent (Tom Van Nieuwenhove)

Hoofdstuk II. Uitbetaling van de subsidie Stad aan ODE

Artikel 5. De toegekende subsidie uit artikel 1 wordt aan ODE gestort, volgens deze modaliteiten:

- Voor 2024 wordt €45.000 gestort zo snel mogelijk na de ondertekening
- In 2025 wordt €4.495 gestort na controle van de ingediende inhoudelijke en financiële verantwoording en goedkeuring van
  - de besteding van het afgelopen jaar (gestaafd met facturen en/of bestelorders, loonkosten edm.) en
  - het voorstel van aanwending van het resterende budget door de Stuurgroep.

Artikel 6. ODE verbindt er zich toe elke wijziging van rekeningnummer schriftelijk aan het stadsbestuur mee te delen.

Hoofdstuk III. Inhoudelijke en financiële controle

Artikel 7. In te dienen verantwoording:

Gelet op de Wet van 14 november 1983, betreffende de controle op toekenning en aanwending van sommige toelagen, bevat deze rapportering:

1. **inhoudelijk deel:** Verslag waarin geduid wordt in welke mate de in art. 2 overeengekomen prestaties zijn gerealiseerd. Er wordt een kort inhoudelijk verslag opgesteld waarin de prestaties van ODE verantwoord worden.
2. **financieel gedeelte** omvat:
  - De balans en jaarrekening alsook het verslag inzake beheer en financiële toestand.
  - Financieel verslag door ODE over de besteding van de middelen voor deze overeenkomst met aanduiding van aanwending en doeleinden. Alle uitgaven die afgerekend worden dienen inhoudelijk gelinkt te zijn met de overeengekomen prestaties. Niet-recupereerbare BTW wordt als uitgave aanvaard. Voor het inzetten van medewerkers hoeven geen timesheets ingevuld te worden. Wel aan te geven hoeveel mandagen de geleverde prestaties vergden.

a. flatrate voor indirecte werking (20%):

De indirecte werkingskosten worden als flatrate toegekend op basis van de afgerekende en aanvaarde personeels- en directe werkingskosten. Ze dienen dus niet gestaafd te worden met verantwoordingsstukken. De overhead (15%) zit vervat in de indirecte werking.

Overheadkosten bestaan limitatief uit volgende posten:

- kosten voor (mede)gebruik van gebouw (huur, EGW, onderhoud-, schoonmaak- en servicekosten)
- kosten voor administratie en beheer van de organisatie (secretariaat, IT, personeelsbeheer, stafmedewerkers en directie) Personeelsleden die zowel instaan voor het algemeen beheer (inhoudelijk/zakelijk) als voor de realisatie van de projecten kunnen ingebracht worden voor een deel van hun prestaties mits deze expliciet gemotiveerd worden (omschrijving link met prestaties overeenkomst & tijdsinvestering).
- kosten voor telefonie, kopie en IT (incl. afschrijvingen)
- kosten voor kantoomateriaal (incl. afschrijvingen)
- installaties, machines en uitrusting voor de algemene werking
- verzendingskosten
- representatiekosten (recepties, geschenken,...)
- verzekeringen (behalve vrijwilligersverzekering voor projectmedewerkers)

De voornoemde kosten kunnen dus niet ingediend worden onder de directe werkingskosten.

b. Reservevorming :

In geval van subsidieovereenkomsten met een looptijd van langer dan één jaar kan maximaal 20% van het jaarlijks toegekende subsidiebedrag worden aangewend voor de aanleg van

reserves. Hierdoor kan een deel van het subsidiebedrag later worden aangewend voor het afgesproken doel. Let wel!

- Deze dienen geboekt te worden als afzonderlijk bestemd fonds (algemene rekening 13) op de balans .
- De totale gecumuleerde reserves kunnen maximaal 50% van het subsidiebedrag van het kalenderjaar bedragen.
- Deze reserves dienen te worden aangewend voor eenzelfde doelstelling als deze waarvoor de initiële subsidie werd toegekend.
- Bij algemene werkingssubsidies en meerjarige projectsubsidies mogen de reserves ook worden gebruikt voor de aanleg van sociaal passief dat aangewend kan worden op het moment de financiering vanuit de Stad wegvalt.
- Het niet aangewende deel van de reserve wordt teruggevorderd bij het beëindigen of niet-verlenging van de subsidieovereenkomst of in geval van overschrijding van de grens van 50%.

Naleving wetgeving overheidsopdrachten:

- ODE is op grond van artikel 17 van de Wet inzake overheidsopdrachten van 17 juni 2016 op algemene wijze onderworpen aan de overheidsopdrachtenwetgeving (plaatsings- én uitvoeringsregels) indien de toepassingsvoorwaarden van artikel 2, 1° van diezelfde wet zijn voldaan.
- De uitvoering is voor specifieke gesubsidieerde opdrachten onderworpen aan de overheidsopdrachtenwetgeving (plaatsings- én uitvoeringsregels) indien de toepassingsvoorwaarden van artikel 18 van de Wet inzake Overheidsopdrachten van 17 juni 2016 zijn voldaan.

Artikel 8. Timing indiening verantwoording:

De inhoudelijke en financiële verantwoording wordt opgemaakt bij afloop van de overeenkomst en voorgelegd aan de Stuurgroep. De indiening wordt voorzien op 1 september 2025.

ODE dient op grond van art. 5 § 2 van de wet van 14 november 1983 betreffende de controle op de toekenning en op de aanwending van sommige toelagen, hun balans en rekeningen alsook een verslag inzake beheer en financiële toestand aan de Stad te bezorgen uiterlijk op moment van goedkeuring én ondertekening.

Artikel 9. De inhoudelijke en financiële controle van de ingestuurde verslagen gebeurt door de Stad.

De Stad kan overgaan tot gehele of gedeeltelijke terugvordering van de uitgekeerde subsidie in geval het doel waarvoor de subsidie is toegekend geheel of gedeeltelijk niet is bereikt, de subsidie niet is aangewend voor het doel waarvoor ze was toegekend of indien er geen of onvoldoende financiële verantwoordingsstukken kunnen voorgelegd worden. Indien de terugvordering niet tijdig betaald wordt, kan de Stad dit bedrag inhouden van de eerstvolgende uit te betalen schijf (resterende saldo/subsidieschijf volgende werkingsjaar).

In geval de inhoudelijke en financiële verantwoording niet tijdig wordt aangeleverd, kan de Stad het de volgende subsidieschijf inhouden.

In geval van fraude of valse verklaringen in hoofde van ODE kan de Stad beslissen om de toekenning van de subsidie te schorsen en in de toekomst geen subsidies meer toe te staan aan ODE.

In geval ODE onder curatele wordt geplaatst of ophoudt te bestaan, kan de Stad overgaan tot gehele of gedeeltelijke terugvordering van de uitgekeerde subsidie en overgaan tot de stopzetting van de verdere uitvoering van de overeenkomst.

Elke vastgestelde onregelmatigheid geeft bij de Stad aanleiding tot een deel of de geheel uitgekeerde middelen terug te vorderen en/of het saldo niet uit te betalen.

Artikel 10. ODE verbindt er zich toe wanneer de Stad om meer informatie verzoekt, dit schriftelijk binnen de 10 werkdagen na ontvangst van het verzoek te verstrekken.

De bevoegde ambtenaren van de Stad mogen onaangekondigd de prestaties, de meting en de uitgaven m.b.t. het voorwerp van deze overeenkomst ter plaatse controleren. Externe deskundigen, aangesteld door de Stad, kunnen aangekondigd de uitvoering van deze overeenkomst ter plaatse auditen.

De Stad heeft het recht om ter plaatse de aanwending van de verleende subsidie te doen controleren, alsook het bedrag en de aard van de subsidie die wordt toegekend.

Ingeval ODE zich verzet tegen de uitoefening van de controle, is hij/zij gehouden tot terugbetaling van de subsidie.

ODE is verplicht administratieve en financiële richtlijnen betreffende de uitvoering van het in huidige overeenkomst vermeld project, die de Stad of hogere bestuurlijke overheden haar eventueel zouden verstrekken, op te volgen, en de vorm van begeleiding te aanvaarden die de Stad of de hogere bestuurlijke overheden haar voor de uitvoering van de acties zouden opleggen.

ODE verbindt er zich toe dat de actie in geen geval voorwerp mag uitmaken van een dubbele financiering. Co-financiering is wel toegestaan in zoverre de betrokken regelgeving dit toelaat.

Artikel 11. De toegekende subsidie mag door ODE niet in pand gegeven worden aan een derde. In geval dit toch noodzakelijk zou zijn, kan in bepaalde gevallen hiervan afgeweken worden. ODE dient de Stad hier voorafgaandelijk via gemotiveerd schrijven van op de hoogte te brengen en kan pas na akkoord van de Stad hiertoe overgaan.

Hoofdstuk IV. Wijziging overeenkomst

Artikel 12. Elke wijziging m.b.t. de prestatie(s), de meting en de begroting van het project wordt door ODE onmiddellijk aan de Stad schriftelijk gemeld. Desgevallend wordt de overeenkomst aangepast.

Onderhavige overeenkomst kan aangepast worden op voorstel van de Stad en ODE bij schriftelijk akkoord.

Hoofdstuk V. Correspondentie en communicatie

Artikel 13. Stad Gent wordt in communicatie over het Living Lab door ODE steeds vermeld als subsidiërende overheid en het logo van beide partijen wordt opgenomen.

DMK en ODE verbinden zich ertoe om onderling alle relevante informatie tijdig uit te wisselen en op regelmatige tijdstippen met elkaar overleg te plegen over alle aspecten van deze overeenkomst.

De gegevens betreffende ODE en de Stad:

ODE Vlaanderen:

- Organisatie	Organisatie voor Duurzame Energie-Vlaanderen
- Rechtsvorm	Vereniging zonder winstoogmerk
- Vertegenwoordiger van de rechtspersoon volgens de statuten	Nathalie Devriendt
- Rekeningnummer en naam van de rekeninghouder	BE35 7340 7893 1737 Organisatie Duurzame Energie Vlaanderen vzw

De Stad: betrokken stedelijke dienst

- Naam Dienst	Dienst Strategische Coördinatie
---------------	---------------------------------

De Stad: bevoegde stedelijke dienst

- Naam Dienst	Dienst Milieu en Klimaat
---------------	--------------------------

Hoofdstuk VI. Intellectuele rechten

Artikel 14. Definities

- **Achtergrondinformatie:** de bestaande gegevens en informatie, ongeacht de vorm waaronder of het medium waarin ze worden meegedeeld of opgeslagen - met inbegrip van eventuele relevante intellectuele eigendom, waarover elke partij beschikt voor of bij de start van het project en in het project 'inbrengt' met het doel deze aan te wenden in de uitvoering van het project.
- **Projectresultaten:** alle resultaten die in uitvoering van dit project gegenereerd zijn.
- **Individuele projectresultaten:** alle resultaten die door één partij zijn gegenereerd in uitvoering van dit project.
- **Gemeenschappelijke projectresultaten:** projectresultaten die gegenereerd zijn door gezamenlijk werk van meerdere partijen, waarbij de bijdragen tot of de kenmerken van deze projectresultaten ondeelbaar zijn waardoor het onmogelijk is om deze op te splitsen in het kader van het verwerven en in stand houden van de gepaste intellectuele eigendomsbescherming.

Artikel 15. Achtergrondinformatie

De eigendomsrechten op de achtergrondinformatie worden door de bepalingen van deze overeenkomst niet aangetast. De achtergrondinformatie is en blijft de eigendom van de inbrengende partij.

Elke partij verleent aan om het even welke andere partij het niet exclusieve recht om haar achtergrondinformatie gratis te gebruiken voor zover deze partij deze informatie nodig heeft voor de uitvoering van het project, het halen van de vooropgestelde deliverables in het bijzonder. Dit recht wordt geacht te zijn verleend vanaf de aanvang van het project.

Artikel 16. Gebruik van de projectresultaten tijdens de duur van het project

- Door de partijen

De gemeenschappelijke projectresultaten zijn mede-eigendom van alle partijen die hiertoe een bijdrage hebben geleverd. Indien software wordt ontwikkeld zal de broncode en voorbereidende materialen van door één partij ontwikkelde software door de andere partijen beschouwd worden als vertrouwelijke informatie van de partij die ze heeft ontwikkeld. Object code kan aan een partij die deze niet medeontwikkeld heeft, beschikbaar worden gesteld, op niet-exclusieve wijze en kosteloos ter beschikking gesteld voor zover en in de mate dit noodzakelijk is voor de uitvoering door die partij van haar opdracht in het project. Enkel indien het technisch of wettelijk onmogelijk is om het project uit te voeren zonder toegang tot de broncode, kan toegang tot de broncode gegeven worden.

De individuele projectresultaten worden eigendom van de partij die deze tot stand heeft gebracht. Partijen verlenen aan elkaar het niet exclusieve recht om de projectresultaten gratis te gebruiken voor zover de partijen deze informatie nodig hebben voor de uitvoering van het project, het halen van de vooropgestelde deliverables in het bijzonder, doch geenszins om ze aan te wenden voor commerciële doeleinden. Dit recht wordt geacht gratis te zijn verleend vanaf de creatie ervan. In het geval van commerciële doeleinden zullen er gepaste afspraken gemaakt moeten worden door de eigenaar(s) van desbetreffende Projectresultaten en de partij die de projectresultaten wenst aan te wenden voor commerciële doeleinden.

- Door derden

Partijen (de stuurgroep) beslissen gezamenlijk over de toekenning van eventuele rechten aan derden op de individuele of gezamenlijke projectresultaten, in het bijzonder in het kader van de microlabs en zorgen ervoor dat daarvoor de nodige afspraken worden gemaakt met deze derden.

Kennisgeving

Partijen informeren elkaar onverwijld over elke aangifte van aanvragen tot registratie van een intellectueel eigendomsrecht die zij in België of in het buitenland doen in verband met achtergrondinformatie of projectresultaten.

Wederzijdse bijstand en waarborg

Partijen garanderen dat de achtergrondinformatie en projectresultaten, die zij ter beschikking stellen aan de andere partijen, geen opzettelijke inbreuk vormen op enig recht van derden of op enige wetgeving. Zij nemen daartoe alle nodige maatregelen en vervullen de nodige formaliteiten en vrijwaren de andere partijen tegen elk verhaal dat een derde zou stellen wegens het niet eerbiedigen van diens rechten. Vanaf de eerste tekenen van een vordering van een derde tegen één van de partijen, geldt er een wederzijdse informatie- en bijstandsplicht.

Artikel 17. Gebruik van de projectresultaten na afloop van het project

De stuurgroep beslist wat er met de projectresultaten gebeurt eens het project zoals in deze overeenkomst omschreven is afgelopen.

Hoofdstuk VII. Bijzondere bepalingen

Artikel 18. De Stad kan in geen geval aansprakelijk gesteld worden voor schade aan personen of goederen van derden die rechtstreeks of onrechtstreeks het gevolg is van activiteiten met betrekking tot de uitvoering van deze overeenkomst.

De globale aansprakelijkheid van de partijen ten aanzien van elkaar die haar oorsprong vindt in deze overeenkomst, zal echter nooit het bedrag van 200.000 euro overschrijden, behalve indien dit om dwingend recht niet toegelaten is.

Artikel 19. ODE verbindt er zich toe er op toe te zien dat haar bestuurders of diens partners geen contracten afsluiten met zichzelf of met verwanten in eerste of tweede graad, of met rechtspersonen waarin zijzelf of verwanten in eerste of tweede graad zetelen. In geval dergelijke contracten toch noodzakelijk zouden zijn, dient voorafgaandelijk een schriftelijke toestemming van de Stad bekomen te worden. De Stad dient schriftelijk op de hoogte gebracht te worden van de aard en de omvang van de samenwerking.

Indien dergelijk contract zonder akkoord van de Stad werd afgesloten, is de Stad gerechtigd over te gaan tot terugvordering van de reeds uitbetaalde subsidie of de nog uit te betalen subsidie op te schorten.

Artikel 20. ODE verbindt er zich toe:

- geen enkele vorm van discriminatie op grond van het geslacht, nationaliteit, zogenaamd ras, huidskleur, afkomst, nationale of etnische afstamming, leeftijd, seksuele geaardheid, burgerlijke staat, geboorte, vermogen, geloof of levensbeschouwing, politieke overtuiging, taal, huidige of toekomstige gezondheidstoestand, handicap, fysieke of genetische eigenschap of sociale afkomst te dulden.
- toegankelijk te zijn voor iedereen.
- elk discriminerend gedrag op de werkplaats te voorkomen en indien nodig te bestrijden en te bestraffen.
- de wetten en reglementen die de toepassing van de non-discriminatie en gelijke kansen bevorderen en verdedigen na te leven.
- indien men beroep doet op derden onderhavige code aan hen ter kennis te brengen en er voor te zorgen dat ook zij die naleven in de bijdrage die zij leveren in het kader van de overeenkomst.

Wanneer de non-discriminatieclausule niet nageleefd wordt, kan de Stad - rekening houdend met alle elementen - maatregelen nemen.

Artikel 21. ODE engageert zich om het belang van het gebruik van het Nederlands te erkennen bij het uitvoeren van de gesubsidieerde activiteiten.

Artikel 22. Partijen waken erover dat de Algemene Verordening Gegevensbescherming correct wordt toegepast.

Artikel 23. Vertrouwelijkheid

Partijen verbindt zich ertoe om geen van de informatie, documenten of gegevens van gelijk welke aard, waarvan zij kennis zou krijgen door of ter gelegenheid van de uitvoering van dit project, en die

door een andere partij uitdrukkelijk als “vertrouwelijk” zijn gekwalificeerd, mee te delen aan een derde zonder uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van die partij.

Partijen zullen dergelijke vertrouwelijke informatie slechts verspreiden onder die werknemers en medewerkers die rechtstreeks betrokken zijn bij de uitvoering van het project en/of deze overeenkomst; partijen staan er borg voor dat deze werknemers en medewerkers de verplichtingen inzake het confidentieel karakter van de informatie kennen en deze ook respecteren.

De verplichtingen bedoeld in dit artikel gelden niet (langer) wanneer de ontvangende partij kan aantonen dat de vertrouwelijke informatie:

- op het moment van de ontvangst reeds gepubliceerd was of op een algemene wijze publiek toegankelijk was; of
- nadat ze is vrijgegeven, gepubliceerd werd of op een algemene wijze publiek toegankelijk werd op een wijze onafhankelijk van de ontvangende partij; of
- op het moment dat ze werd bekendgemaakt, reeds in het bezit was van de ontvangende partij, zonder geldende geheimhoudingsverplichtingen en om andere redenen dan voor de uitvoering van deze overeenkomst; of
- op een rechtmatige wijze is verkregen van een derde waarop geen geheimhoudingsverplichting rust; of
- zonder gebruik te maken van de vertrouwelijke informatie van de mededelende partij door ontvangende partij zelf is ontwikkeld; of
- wettelijk of als gevolg van een rechterlijke beslissing moet worden meegedeeld, op voorwaarde dat de ontvangende partij de mededelende partij hiervan voorafgaandelijk schriftelijk in kennis stelt.

De geheimhoudingsverplichting geldt tijdens de duur van de overeenkomst en voor een periode van 5 jaar na de beëindiging van deze overeenkomst.

Artikel 24. In geval van betwistingen zijn alleen de hoven en rechtbanken van het gerechtelijk arrondissement van Oost-Vlaanderen, afdeling Gent bevoegd.

Partijen verbinden zich ertoe om onderlinge geschillen met betrekking tot de uitvoering van deze overeenkomst zo veel mogelijk in der minne op te lossen. Blijkt dit niet mogelijk, dan legt de meest gerede partij het geschil voor aan de bevoegde rechter.

Indien één van de partijen bij deze overeenkomst door een derde voor de rechter wordt gedaagd, komen de overige partijen op eerste verzoek vrijwillig tussen, onverminderd de overige bepalingen van deze overeenkomst.

Hoofdstuk VIII. Inwerkingtreding overeenkomst

Artikel 25. Huidige overeenkomst gaat in op datum van de laatste handtekening en eindigt op 30 juni 2025.

Opgemaakt te Gent in één elektronisch exemplaar dat iedere partij verklaart te hebben ontvangen.

Voor de Stad

--	--

Voor ODE

<p>Nathalie Devriendt Directeur</p>
